

ĆWICZENIA LOGOPEDYCZNYCH DLA UCZNIÓW I-VIII

Ćwiczenia oddechowe

Ważnym elementem w terapii sygmatyzmu i rotacyzmu są ćwiczenia oddechowe, które mają na celu usprawnianie aparatu oddechowego.

Dzięki tym ćwiczeniom kształtujemy prawidłowy tor oddechowy, uczymy dzieci ekonomicznego zużycia powietrza podczas mówienia, świadomego oddychania (wdech, wydech), wydłużamy fazę wydechową.

- dmuchanie na listeczki zawieszane np. na sznureczku, gałązce, rolce,
- dmuchanie baniek,
- wprawianie w ruch wiatraczka poprzez dmuchanie,
- dmuchanie na lekką piłeczkę, próby skierowania jej do bramki,
- dmuchanie na piłeczkę umieszczoną w torze,
- dmuchanie przez słomkę na piłeczkę, kierując ją do wyznaczonego celu,
- dmuchanie na kropelki deszczu przez słomkę, przesuwanie ich w ten sposób,
- zdmuchiwanie świeczki,
- dmuchanie na baloniki, tak żeby się przemieściły,
- dmuchanie przez długą słomkę na baloniki, np. „wyścig baloników”,
- dmuchanie przez słomkę na farbę i tworzenie różnorodnych kompozycji,
- dmuchanie na wycięte z papieru elementy i tworzenie obrazów,
- wprawianie w ruch statków z papieru poprzez dmuchanie,
- zabawy oddechowo-fonacyjne z wykorzystaniem elementów dźwiękonaśladowczych, np. naśladowanie:
 - o węża: „sssss”,
 - o muchy, osy: „bzzz”,
 - o wiejącego delikatnie wiatru: „szszsz”, „szuu, szuu, szuuu”,
 - o wiejącego mocno wiatru: „łuuuu”.

Ćwiczenia oddechowe wykonujemy, tworząc dziób z warg; jeśli są to ćwiczenia z wykorzystaniem słomki, należy pamiętać o tym, że słomka powinna być umieszczona na środku ust, nie należy jej przygryzać.

Ćwiczenia doskonalące pracę narządów artykulacyjnych

W skład tych ćwiczeń wchodzić ćwiczenia i zabawy usprawniające pracę warg, języka, zuchwy, podniebienia, mięśni policzków.

Uczeń utrwała prawidłową pracę tych narządów potrzebną do prawidłowej artykulacji ćwiczonych głosek, zdobywa doświadczenia z zakresu kinestezji artykulacyjnej, uczy się świadomie kierować pracą warg, języka, policzków, podniebienia i żuchwy.

- o kląskanie językiem – naśladowanie stukotu kopyt konika,
- o przesuwanie języka w jamie ustnej kolejno w kierunku jednego i drugiego policzka, np. skacząca piłeczka,
- o liczenie językiem zębów – dotykanie czubkiem języka każdego zęba,
- o sięganie językiem naprzemiennie do górnych i dolnych zębów,
- o zlizywanie językiem z podniebienia dżemu/miodu;

KOREKCJA –sygmatyzmu- rotacyzmu-ubezdźwięczniania...

Artykulacja głóska sz,ż,cz,dż, wymaga pionizacji języka, a do wymowy głóska „r” potrzebne są precyzyjne ruchy języka. Przy jej realizacji czubek języka wibruje, wykonując subtelne ruchy .

Należy skupić się głównie na usprawnianiu narządów artykulacyjnych.

Proponowane **ćwiczenia języka** to:

- oblizywanie warg (można je posmarować miodem lub czekoladą) - usta są szeroko otwarte;
- wysuwanie języka do przodu i cofanie w głąb jamy ustnej (bez kontaktu z wargami);
- unoszenie języka do górnych zębów;
- dotykanie językiem wargi górnej i dolnej;
- kierowanie języka w kąci ust bez dotykania nim warg i zębów - tzw. „wahadełko”;
- kląskanie językiem;
- oblizywanie zębów - usta szeroko otwarte;
- wypychanie językiem policzków (jak przy ssaniu cukierka);
- przeciskanie języka między zębami;
- wymawianie głóska „ttt” przez uderzenie końcem języka o podniebienie; podobnie z głóską „d” - naśladowanie odgłosu strzelania z karabinu;
- wymawianie sylab „la-la-la”, „lo-lo-lo”, „le-le-le” (poruszanie jedynie językiem - nie brodą, przy szeroko otwartych ustach);
- naciskanie językiem na podniebienie przy szeroko otwartych ustach - stopniowe zwalnianie nacisku;
- układanie języka w rulonik.

Ćwiczenia warg:

- wymawianie samogłosek a - o przy szeroko otwartych ustach;
- przesadnie wyraźne wymawianie a - o - u;
- cmokanie (dziecko udaje, że stara się rozłączyć sklezione wargi);
- parskanie wargami (zabawa w motor);
- granie palcami na wargach;
- nadymanie policzków i powolne wypuszczanie powietrza („dziurawy balonik”);
- gwałtowne rozwieranie zaciśniętych warg (zabawa w pyszczek ryby);

Ćwiczenia ze słowotwórstwa

1. Do podanych wyrazów pochodnych dopisz wyrazy podstawowe:

-- gracz
-- wilczek
-- dziennikarka
-- stażystka
- -piesek
-- zasypać
-- zatańczyć
-- namalować
-- zaczekać
- – szafka
--murek
--góralka
-- piosenkarka

2. Do podanych wyrazów dopisz wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne:

-- lekarka-.....
-- stolik-.....
-- okienko-.....

3. Do podanych wyrazów podstawowych dopisz wyrazy pochodne.

Utwórz je za pomocą przedrostków: „na”, „do”, „prze”.

....mówić

.....pisać
.....czytać
.....znaczyć
.....malować
.....prosić
.....pisany
.....pyszny
.....jechać
.....trzymać

4. Wyrazy pochodne o wspólnym znaczeniu słowotwórczym, tworzą kategorie znaczeniowe. Poniżej podano nazwy kategorii i przyrostki je tworzące. Dopisz do przyrostków odpowiednie podstawy słowotwórcze.

- nazwy miejsc

.....arnia,alnia,isko

- nazwy urządzeń i narzędzi

.....arka,nik,acz,

- nazwy czynności

.....cie,anie,enie

- nazwy wykonawców czynności

.....acz,arz

- nazwy cech

.....ość,stwo,ota

- nazwy nosicieli cech

.....ec,ak,arz

- wyrazy zdrobniałe

.....usia,yk (ik)ko,

- wyrazy zgrubiałe

.....or,al,ysko

- nazwy żeńskie

.....ka,ica,nica,owa

5. Wyróżniamy następujące rodzaje wyrazów złożonych:
zestawienia, złożenia, zrosty.

Podane wyrazy wpisz w odpowiednie miejsca tabeli.

deskorolka, sześciokąt, karygodny, Dobrosława, pierogi ruskie,
wieczne pióro, ostrosłup, Boże Narodzenie, rodzaje literackie,
wierszokleta, dramatopisarz.

**Jeśli państwo potrzebujecie indywidualnych ćwiczeń
jestem do państwa dyspozycji w środy w godzinach od
8 -10.30**

Pod adresem:

kbogucka@onet.pl

**ZAPRASZAM DO INDYWIDUALNYCH KONSULTACJI
LODOPEDYCZNYCH**

mgr Katarzyna Bogucka - szkolny logopeda